

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 200771

Crèdits: 6

Caràcter: FORMACIÓ OBLIGATÒRIA

Matèria: PROFESSIÓ I CONTEXT

Curs: TERCER

Semestre: SEGON

Equip docent: Montse Romani i docent pendent d'assignar.

Hores de dedicació: 150h

Hores lectives: 54h

Hores autònomes: 96h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria és de caràcter obligatori i de metodologia teòric-pràctica. S'entén la pràctica, llavors, com una dimensió articulada amb les de teoria, praxi i poiesis, tant en relació amb les situacions, processos i contextos que s'aborden i en els quals aquesta articulació es dona, com en relació al propi context pedagògic d'aprenentatges i activitats. Sobre la base d'això, l'objectiu general de la matèria és posar èmfasi en la relació, implicació i mútua incidència entre les arts i els dissenys i el seu context, interdependent i circumdant.

En les quatre assignatures que componen la matèria s'enfortirà la disposició investigadora dels/les alumnes des de la condició del pensament crític, situat i contextual en, per a i a través de les arts i els dissenys; s'abordaran, de forma àmplia i oberta, marcs teòrics, discursos, conceptes i metodologies procedents de camps de saber tant de les ciències socials com dels estudis científics-tècnics; s'incidirà en la reflexió i projecció de les pràctiques dels/les alumnes en i per al context, tant professional com a acadèmic.

Assignatures de la matèria:

INTRODUCCIÓ A LA INVESTIGACIÓ EN ARTS I DISSENY

ESTUDIS CRÍTICS I CULTURALS 1

ESTUDIS CRÍTICS I CULTURALS 2

PROFESSIÓ I CONTEXT

PROFESSIÓ I CONTEXT

Aquesta assignatura està orientada a proporcionar informació, anàlisi crític, eines i recursos, per aprofundir en el context laboral i professional de l'art i el disseny contemporanis. El bon coneixement de les seves dinàmiques i funcionament permetrà una major responsabilitat de la professió de l'artista i el dissenyador vers la societat.

D'una banda, explorarem com s'articulen els codis i les relacions entre els agents, els espais i les polítiques culturals que constitueixen l'ecosistema de les arts i els dissenys en l'àmbit públic, el privat, el tercer sector i les pràctiques d'autogestió. D'una altra, analitzarem la legislació internacional i estatal que els empara així com les normatives i condicions que regeixen l'estatus laboral, jurídic i fiscal de l'artista i el dissenyador, que els faciliten la integració professional en el context social i productiu. Coneixerem les lleis de propietat intel·lectual i les llicències lliures, i posarem l'atenció en els drets d'autor i els drets morals. Els codis ètics i deontològics.

Es traçaran les pautes per elaborar òptimament un projecte professional adreçat a obtenir un primer contacte amb les demandes i condicionants de l'entorn laboral: els sistemes de producció i gestió possibles, les fonts de finançament i els diferents valors i models d'economia que regeixen la cultura.

En definitiva, Profesió i Context és una assignatura que posa a l'abast els medis per conèixer què i com dels diversos camps laborals que envolten les arts i els dissenys contemporanis, així com les passes que ens orienten cap a la professionalització.

OBJECTIUS

Genèrics:

- . Conèixer els ecosistemes que conformen les arts visuals, el disseny i l'artesania.
- . Dotar l'alumnat d'instruments crítics i reflexius per a comprendre el seu context professional.

Específics:

- . Prendre consciència dels drets i deures de l'artista i el dissenyador.
- . Aprofundir en els diferents models d'economia i finançament.
- . Analitzar l'actualitat de les legislacions europees i espanyoles que incideixen en les condicions i el desenvolupament d'aquest exercici professional.
- . Treballar les eines indispensables per a la promoció, distribució, comercialització i recepció de la pràctica artística i del disseny.
- . Conèixer el ventall d'opcions i condicions laborals en les arts i els dissenys.

COMPETÈNCIES

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

- E02. Analitzar i relacionar teories, conceptes i sabers de les diverses àrees de coneixement (socials, científics-fiques, de les arts i dels dissenys).
- E03. Llegir, escriure i parlar de forma posicionada i crítica en i des dels entorns de treball de les arts i els dissenys, i emprar aquests recursos com un factor de construcció personal.
- E05. Distingir, jerarquitzar i relacionar críticament continguts formals, dades, documents, conceptes i arguments implicats en el treball propi, emprant recursos apropiats (constel·lacions conceptuals, gràfics relacionals, bancs de referències ...).
- E06. Assenyalar i descriure vincles entre teoria i experiència en el treball propi a partir de l'acotació de problemes i evidències en el context sociocultural i de la proposta d'hipòtesis.
- E11. Treballar de forma coherent amb diferents metodologies per afrontar situacions diverses en el desenvolupament del projecte propi.
- E14. Identificar i aplicar els elements bàsics d'un procés d'exploració i anàlisi en un camp concret de les arts i el disseny.
- E15. Planificar i controlar les fases d'un projecte en el camp de les arts i/o els dissenys prenent decisions en funció d'agents externs, condicionants del context i les pròpies limitacions.
- E17. Identificar i valorar la incidència dels resultats del treball personal en el context social, cultural i professional.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.
- T02. Tractar la informació de forma responsable, compromesa i honesta.
- T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.
- T04. Exercir el posicionament personal i les capacitats crítiques i autocrítiques en processos de transformació del context.
- T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.
- T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

RESULTATS D'APRENTATGE

- RA1 (E15.14). Identificar i avaluar les condicions del context laboral i acadèmic.
- RA2 (E15.15). Emprar criteris per dissenyar i conduir un itinerari propi en l'àmbit de les arts i els dissenys.
- RA3 (E15.16). Realitzar prospeccions de futur en àmbits professionals afins o potencialment afins al camp de desenvolupament de les propostes personals.
- RA4 (E15.17). Utilitzar l'autocrítica respecte a les accions individuals en el procés de construcció d'un recorregut professional o acadèmic propi.
- RA5 (E17.4). Identificar les lògiques socials i culturals internes i específiques dels diferents àmbits de les arts i els dissenys.
- RA6 (E17.5). Reconèixer el context de l'àmbit professional i acadèmic de les arts i els dissenys, tant a nivell local com a internacional.
- RA7 (E17.6). Emprar estratègies i suports de comunicació per a la difusió del treball propi en l'àmbit professional.
- RA8 (E17.7). Adquirir eines i recursos orientats a l'aplicació d'una candidatura en l'àmbit acadèmic.
- RA9 (E17.8). Aplicar la creativitat a altres eines de autopromoció

RESULTATS D'APRENTATGE TRANSVERSALS

- T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.
- T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.
- T02.1. Reconèixer l'ús, límits i diferents aplicacions de dades i documents.
- T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.
- T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.
- T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.
- T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.
- T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.
- T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.
- T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

L'assignatura combina diferents activitats adreçades a aprofundir en els principals coneixements i eines necessàries per al desenvolupament professional de les arts visuals i el disseny.

- Ecosistemes de l'art i el disseny: context, agents, espais i institucions.
- Entitats professionals que vetllen pels drets i deures dels creadors.
- Indústries creatives i tercer sector cultural.
- Marc jurídic: drets d'autor, llei de propietat intel·lectual i industrial i llicències lliures.
- Marc legal: principals models de contractes.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

- Modalitats de finançament del treball cultural.
- Eines de professionalització.
- Càlcul de costos i elaboració de pressupostos.
- Codis de bones pràctiques.
- Sortides professionals.

METODOLOGIA

La metodologia emprada es defineix des de l'equilibri entre les activitats dirigides, supervisades i autònomes. D'altra banda es reforça el caràcter d'avaluació contínua de l'assignatura al llarg del curs mitjançant la combinació i lliurament de les activitats dirigides, amb les supervisades i les autònomes.

Es combinen activitats d'aprenentatge en forma d'exercicis de comentari de text, anàlisi de casos pràctics, debats en grup, i la planificació i gestió d'un projecte professional. També es realitzen visites a centres de recerca, producció, i promoció de les arts i el disseny, i es propicien encontres amb els agents del sector.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 150h

Hores activitats dirigides: 22,5h (15%)

Hores activitats supervisades: 30h (20%)

Hores aprenentatge autònom: 97h (65%)

Hores activitats d'avaluació: 7,5h (5%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.

Resultats d'aprenentatge: RA5, RA6

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió i posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne. Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Resultats d'aprenentatge: RA2, RA3

Activitat autònoma:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.

Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals i matèrics.

Resultats d'aprenentatge: RA1, RA4, RA8

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis i resultats parcials o finals.

Resultats d'aprenentatge: RA7, RA9

SISTEMA D'AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació es realitza a través del seguiment del procés de treball portat a terme a l'aula i de l'activitat autònoma.

L'avaluació final del procés d'aprenentatge es realitza al final del procés a partir dels treballs relacionats i de l'exposició oral i documental de l'argumentació del treball realitzat; així mateix la valoració del procés es realitza mitjançant el seguiment continu a l'aula tenint en compte que són treballs relacionats i requereixen tenir continuïtat.

Un requisit indispensable per ser avaluat és una assistència mínima del 85%.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

La participació activa a l'aula en el desenvolupament del treball també serà un element que determinarà la puntuació final. La nota final no és aritmètica en relació als treballs presentats, sinó que també depèn del seguiment del procés de treball portat a terme a l'aula.

SISTEMA D'AVALUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (45%)
Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (45%)
Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (10%)

RECUPERACIÓ

1. La nota mínima mitjana de curs ha d'estar entre 4 i 4,99.
2. L'alumne/a ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.
3. L'assistència ha d'haver estat igual o superior al 80% de les hores lectives presencials.

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment en una sessió de tres hores. Al llarg de l'assignatura es conduiran dues tipologies de sessions:

- a) **Sessions comunes** entre el grup d'art i el de disseny que tractaran diversos blocs:
- Introducció a la matèria: explicació i enfocament dels continguts de l'assignatura. Posada en comú de les aspiracions professionals de l'alumnat.
 - Definició i anàlisi de l'ecosistema de les arts i del disseny: a què fa referència, quin són els espais i agents principals? com s'articula i com ens hi relacionem?
 - Introducció a les economies de la cultura des del sector públic, el sector privat i la cultura auto-gestionada.
 - Drets i deures del creador. Codis de bones pràctiques, l'ètica en la professió del disseny i de les arts.
 - Eines de professionalització
 - Propietat Intel·lectual. Drets d'autor. Patents. Llicències lliures.
 - Futurs professionals.
 - Visites a entorns professionals
- b) **Sessions específiques** per cada grup dedicades a la planificació d'un projecte professional. L'alumne elaborarà un projecte tot aprenent les condicions, demandes i problemes principals que es donen en el sector professional.

Les darreres sessions estaran dedicades a la recuperació i tancament de l'assignatura mitjançant entrevistes individuals.

BIBLIOGRAFIA (selecció)

- ADCV (2000). *El valor del diseño (Gráfico e industrial)*. València: Ed. ADCV
- Aramburu, Nekane (2020). *Alternativas. Políticas de lo independiente en las artes visuales*. Murcia: Cendeac.
- Best, Kathryn (2010). *Fundamentos del management del diseño*. Barcelona: Parramón.
- Clazie, Ian (2012). *Cómo crear un portfolio digital. Guía práctica para mostrar tu trabajo online*. (1ª ed. 2ª tirada) Barcelona: GG.
- Cleaver, Phil (2016). *Lo que no te enseñaron en la escuela de diseño*. Barcelona: Promopress.
- De la Torre, Blanca. "El estado de las artes visuales. Un largo, aunque posible, camino a recorrer." *Fundación Alternativas (VV. AA)*, (2019). *Informe sobre el estado de la cultura en España 2019*. Madrid: Observatorio de Cultura y Comunicación. Pp. 134-148.
- Kleon, Austin (2014). *Aprende a promocionar tu Trabajo. 10 recursos para artistas, diseñadores y creativos*. (1ª ed. 5ª tirada). Barcelona: Gustavo Gili.
- Echaves, M., Gómez Villar, A., Ruido, M. (2019). *Working Dead*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Institut de Cultura de Barcelona, La Virreina. Centre de la imatge.
- Galaxxia (2020). *Ok BOOMER. Reflexiones en torno al trabajo, cultura y juventud*. Marti Culiz Editorial.
- Viladàs, Xènia (2008). *Diseño rentable. Diez temas a debate*. Barcelona: Index Book.
- Viladàs, Xènia (2010). *Managing Design for Profits*. Barcelona: Index Book.

RECURSOS ONLINE

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

L'assignatura posa a disposició de l'alumnat una base de dades molt completa a nivell local, estatal i internacional de directors, institucions, centres de recerca i producció, convocatòries de beques i subvencions, centres d'estudis superiors, arxius digitals i centres de documentació, programes d'art i educació, residències per artistes, etc.